

PODOLSKÉ SOUVRSTVÍ – Raison d'être!

J. Otava, H. Gilíková

Česká geologická služba, Leitnerova 22, 658 69 Brno, e-mail: jiri.otava@geology.cz

Geologickým mapováním na listu 24-413 Mokrý–Horákov (Gilíková – Hladil eds. 2010) byla na základě nejnovějších paleontologických, stratigrafických, petrografických i strukturně geologických poznatků definována nová jednotka – podolské souvrství. Potřebu vydělit v j. části Moravského krasu tuto jednotku pocítil již Dvořák (1989).

Sedimenty podolského souvrství tvoří na povrchu s.-j. pruh 300 m široký a 800 m dlouhý v údolí Říčky v. od Brna a s. od obce Podolí, podle kterého dostaly i název. Sedimenty podolského souvrství jsou značně variabilní co do složení. Jedním koncovým členem jsou biodetri-tické až biomikritové vápence, na opačném konci škály stojí proměnlivě vápnité křemenné pískovce. U vápnitého drobového pískovce až vápence kromě karbonátových litoklasů byly zjištěny také úlomky z fylitů, felzitů nebo vulka-nického skla a jílovité břidlice. Složení průsvitné těžké frakce odpovídá pozici při bázi sedimentace kulmské facie tzn., že obsahy granátu jako typomorfního minerálu pro většinu spodnokarbonských flyšových pískovců většinou nepřesahují prvé desítky procent. Obsahy ultra-stabilních zirkonů, turmalínů a rutilů jsou zvýšené a pro zirkonovou populaci je charakteristická poměrně výrazná převaha oválných zirkonů nad idiomorfními. Tato skutečnost může být odrazem redepozice plážových písků

s dokonale zaoblenými zirkony do hlubších částí bazénu.

Vápence typu grainstone obsahují články krinoidů, foraminifery, úlomky mechovek, ramenonožců, mlžů, ostrakodů a sinic. Podle určení Kalvoda – Bábek (1995) zastoupené společenstvo foraminiferové fauny odpovídá foraminiferové zóně *Ammarchaediscus cospirillinoides* – *Glomodiscus oblongus* ve svrchní části spodního a spodní části středního visé (V1b-V2a belgického členění).

Vrty HV-110 a HV-110A v údolí Říčky, po odvrtní 160 m v podolském souvrství, narazily do mladších račických slepenců. Z tohoto důvodu považujeme podolské souvrství za alochtonní jednotku nasunu-tou na račické slepence myslejovického souvrství. Horní hranice podolského souvrství se jeví jako plynulý přechod do typické kulmské facie. Psamitické členy rytmitů (vápnité pískovce až biodetritové vápence) s největší pravděpodobností sedimentovaly nad CCD. Některé petrografické rysy sedimentů – složení a charakter těžké frakce, křemenů ve výbrusech – odrážejí značný podíl redeponovaných velmi mělkovodních (plážových?) sedimentů.

Práce byla vypracována s finanční podporou projektu ČGS 390003 (Základní geologické mapování Brněnska v měřítku 1 : 25 000).

Literatura:

- Dvořák J. (1989): Geologie souvrství líšeňského a jeho nadloží v j. části Moravského krasu (vyhodnocení tří strukturních vrtů Horákov). – MS, ÚÚG Praha.
- Kalvoda J., Bábek O. (1995): Příspěvek ke stáří spodní části rozstáňského souvrství (Drahanská vrchovina, Morava). – Geol. výzk. Mor. Slez. v r. 1994, 50–51. Brno.
- Gilíková H., Hladil J., Bubík M., Černý J., Hrdličková K., Kuncová E., Melichar R., Otava J., Tomanová Petrová P., Vít J. (2010): Základní geologická mapa České republiky 1:25 000, list 24-413 Mokrý–Horákov – Geologická mapa. – MS, ČGS.